

Súd: Krajský súd Trnava
Spisová značka: 13CoP/82/2025
Identifikačné číslo súdneho spisu: 4422203847
Dátum vydania rozhodnutia: 29. 10. 2025
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Táňa Šefčíková
ECLI: ECLI:SK:KSTT:2025:4422203847.5

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Krajský súd v Trnave, v senáte zloženom z predsedníčky senátu JUDr. Táne Šefčíkovej a sudcov JUDr. Daniela Ilavského a JUDr. Petra Kalatu, vo veci navrhovateľky: A. B., narodená XX.XX.XXXX, bytom C., D. E. XX, zastúpenej splnomocnencom: JUDr. Denisa Jánošíková, advokát so sídlom Bratislava, Klincová 35, a manžela navrhovateľky: F. E. C. (E. F.), narodený XX.XX.XXXX, trvale bytom G. F. H. X/ X,XXXX I., J. K., A. K., Turecko, občan USA, zastúpený splnomocnencom: JUDr. Milan Ficek, advokát s.r.o., so sídlom Bratislava, Žilinská 14, o rozvod manželstva a úpravu práv a povinností k maloletému dieťaťu: K. C., narodená XX.XX.XXXX, v konaní zastúpená: Úrad práce, sociálnych vecí a rodiny Nové Zámky, o odvolaniach navrhovateľky a manžela navrhovateľky proti rozsudku Okresného súdu Nové Zámky č. k. 8P/162/2022-1503 zo dňa 3. decembra 2024, takto

rozhodol:

I. Vo výroku II. rozsudok potvrdzuje.

Vo výroku III. rozsudok mení tak, že matka je oprávnená stykať sa s maloletou počas vianočných sviatkov každý rok od 21.12. od 10:00 hodiny do 28.12. do 18:00 hodiny, počas letných školských prázdnin každý rok od 01.07. od 10:00 hodiny do 31.07. do 18:00 hodiny a počas veľkonočných prázdnin každý nepárny rok od Zeleného štvrtka od 08:00 hodiny do stredy nasledujúcej po Veľkonočnom pondelku do 18:00 hodiny.

Vo výroku IV. rozsudok mení tak, že matka je oprávnená maloletú na účely realizácie styku počas vianočných sviatkov a letných školských prázdnin v určený čas prevziať od otca v mieste svojho bydliska, kde ho je povinná po ukončení styku otcovi aj odovzdať a na účely realizácie styku počas veľkonočných sviatkov je matka oprávnená prevziať maloletú v určený čas od otca v mieste, kde maloletá navštevuje školu, kde ju je povinná po ukončení styku otcovi aj odovzdať.

Vo výroku V. rozsudok mení tak, že otec je povinný maloletú na styk s matkou pripraviť a v určený čas ju na účely realizácie styku počas vianočných sviatkov a letných školských prázdnin v mieste bydliska matky matke odovzdať, po ukončení styku si ju v mieste bydliska matky aj prevziať a na účely realizácie styku počas veľkonočných sviatkov je otec povinný maloletú v určený čas matke odovzdať v mieste, kde maloletá navštevuje školu, kde ju je povinný po ukončení styku od matky aj prevziať.

II. Žiaden z účastníkov nemá nárok na náhradu trov konania.

odôvodnenie:

1. Súd prvej inštancie rozsudkom napadnutým tak odvolaním navrhovateľky (ďalej aj ako „matka“), ako aj odvolaním manžela navrhovateľky (ďalej aj ako „otec“) vo výroku I. rozviedol manželstvo rodičov maloletej, výrokom II. zveril maloletú do starostlivosti otca, s tým, že zastupovať a spravovať jej majetok budú obaja rodičia a s tým, že matke uložil povinnosť prispievať otcovi výživným na maloletú v sume

260 eur mesačne vždy k 15. dňu v mesiaci počnúc právoplatnosťou výroku o rozvode manželstva, výrokom III. rozhodol, že matka je oprávnená stykať sa s maloletou počas vianočných sviatkov každý rok od 21.12. od 10.00 hod. do 28.12. do 18:00 hod. a počas letných školských prázdnin každý rok od 01.07. od 10:00 hod. do 31.07. do 18:00 hod. počnúc od 01.01.2025, výrokom IV. rozhodol, že matka je oprávnená maloletú prevziať v mieste svojho bydliska a po ukončení styku v určenom čase je povinná maloletú v mieste svojho bydliska odovzdať, výrokom V. rozhodol, že otec je povinný maloletú na styk s matkou pripraviť a v určený čas ju v mieste bydliska matke odovzdať a po ukončení styku s matkou ju v mieste bydliska matky prevziať, výrokom VI. uložil otcovi povinnosť informovať matku pravidelne vždy k poslednému dňu každého mesiaca o zdravotnom stave maloletej, jej školských výsledkoch, mimoškolských aktivitách, a priebežne jej podávať správy o aktuálnych mimoriadnych podstatných veciach týkajúcich sa maloletej. Výrokom VII. rozhodol, že žiaden z účastníkov konania nemá nárok na náhradu trov konania a výrokom VIII. vylúčil návrh matky na nahradenie súhlasu otca na komunikáciu matky so školou na samostatné konanie.

2. Svoje rozhodnutie právne odôvodnil aplikáciou § 23 ods. 1 a 2, § 24 ods. 1 až 5, § 28 ods. 1 a 2, § 36 ods. 1, § 35 § 38 ods. 1 a 2, § 43 ods. 1, § 62 ods. 1 až 5, § 75 ods. 1, § 78 ods. 1 a 3, § 62 ods. 1 až 5, § 63 ods. 3, § 75 ods. 1, § 77 ods. 1 zákona č. 36/2005 Z.z. o rodine a o zmene a doplnení niektorých zákonov (ďalej len „zákon o rodine“), čl. 9 ods. 3 Dohovoru o právach dieťaťa, § 2 ods. 1 zákona č. 161/2015 Z. z. Civilný mimosporový poriadok (ďalej len „CMP“) a § 166 ods. 2 zákona č. 160/2015 Z. z. Civilný sporový poriadok (ďalej len „CSP“).

3. Zistil, že maloletá žila od svojho narodenia do októbra 2020 v L.. V októbri 2020 matka s maloletou odišla na Slovensko, kde bývala v dome starej matky maloletej z matkinej strany. Otec sa do leta 2023 s maloletou nestretával, následne sporadicky, najprv za prítomnosti matky a neskôr, najprv od úpravy uznesením Krajského súdu v Trnave č. k. 11CoP/209/2023-522 z 26.01.2024 každý párný týždeň vždy v sobotu od 10:00 hod. do 19:00 hod. a v nedeľu od 10:00 hod. do 18:00 hod. a neskôr na základe uznesenia Okresného súdu Nové Zámky č. k. 8P/162/2022 - 807 z 30.05.2025 rodičia vo vzťahu k maloletej realizovali striedavú osobnú starostlivosť až do odchodu maloletej zo Slovenska dňa 05.08.2024. Maloletá spočiatku stretávanie s otcom odmietala, resp. súhlasila len so stykom v prítomnosti matky bez prespávania u otca. Postupne sa vzťah medzi maloletou a otcom prehľboval, v jari 2025 sa už vyjadrila v prospech striedavej osobnej starostlivosti, s tým, že by jej vyhovovalo skôr striedanie v týždňových intervaloch. Maloletá zároveň zmenila názor na to, kde by chcela absolvovať strednú školu. Kým pôvodne mala záujem študovať na gymnáziu v Nitre a neskôr na právnickej fakulte v Slovenskej republike, od jari 2024 už deklarovala záujem študovať na strednej škole v Jordánsku. Súd prvej inštancie uznesením č. k. 8P/72/2024-340 z 29.05.2024 nariadil neodkladné opatrenie, ktorým udelil otcovi maloletej súhlas namiesto matky so zápisom maloletej do internátnej strednej školy v Jordánsku, konkrétne B.'X F., I. I. B.'X E., K. – K., XXXXX K., Jordánsko (ďalej len „Kráľovská akadémia v Jordánsku“). Krajský súd v Trnave neskôr najskôr uznesením 12CoPno/6/2024 z 25.07.2024 (vykonateľným 11.08.2024) rozhodol, že otec nie je oprávnený vycestovať s maloletou mimo územie Slovenskej republiky a uznesením č. k. 12CoP/101/2024-1152 z 05.09.2024 po odvolaní matky voči rozhodnutiu súdu prvej inštancie o zverení maloletej do striedavej osobnej starostlivosti uznesením Okresného súdu Nové Zámky č. k. 8P/162/2022 - 807 z 30.05.2025 rozhodol, že návrh otca na nariadenie neodkladného opatrenia zamietá. Otec maloletej vycestoval s maloletou 05.08.2024 do Turecka, neskôr sa presunuli do Jordánska a maloletá začala 15.08.2024 navštevovať Kráľovskú akadémiu v Jordánsku. Matka maloletej nahlásila v auguste na polícii nezvestnosť maloletej, bolo po nej vyhlásené pátranie, dňa 16.08.2024 aj Interpolom. Maloletá sa následne začala vyhýbať komunikácii s matkou, deklarovala, že sa na matku za to hnevá, nakoľko matka vedela, že je na internátnej strednej škole v Jordánsku, na ktorej chcela študovať a napriek tomu po nej nechala medzinárodne pátrať políciou.

4. Pokiaľ ide o majetkové pomery rodičov, súd prvej inštancie mal za zistené, že žiaden z rodičov nevlastní nehnuteľnosť. Matka býva u svojej matky v obci C.. Pri stanovovaní vyživovacej povinnosti matky súd prvej inštancie vychádzal z príjmu matky pohybujúceho sa okolo 1 200 eur mesačne (okolo 1 150 eur z pracovného pomeru matky so spoločnosťou F. a okolo 50 eur z dohody o pracovnej činnosti so spoločnosťou M., I.. Otec sa na Slovensku najskôr zdržiaval v hoteloch, neskôr si prenajal byt v H. N.. Má tiež prenajatý byt v Turecku v meste K. (od mája 2023) a od septembra 2024 má prenajatý byt v Jordánsku v F.. Otec má uzatvorenú dohodu o konzultačných službách so spoločnosťou O. M. D., P., N. M. B. v USA, trvanie zmluvy bolo vymedzené od 09.02.2024 do 03.01.2025, otec mal dohodnuté

vyplácanie mesačného príjmu vo výške 2 000 eur mesačne. Iný príjem otec nemá, odôvodňoval to tým, že najskôr mal v roku 2020 ťažký priebeh ochorenia Covid-19, neskôr ho postihlo zemetrasenie v Turecku, pri ktorom bol zničený jeho byt a následne sa už snažil na Slovensku nadviazať kontakt s dcérou, ktorej sa aktuálne venuje v súvislosti s jej štúdiom na internátnej strednej škole v Jordánsku. Na účely určenia výšky vyživovacej povinnosti matky zohľadňoval súd prvej inštancie skutočnosť, že v Jordánsku (špeciálne v súvislosti so štúdiom na internátnej strednej škole, ktoré je spojené s vysokým školným) sú oprávnené potreby maloletej neporovnateľne vyššie, ako by boli na Slovensku, pričom vychádzal z otcom vyčíslenej sumy 6 110 amerických dolárov. Aj s ohľadom na skutočnosť, že matka nemá inú vyživovaciu povinnosť, súd prvej inštancie určil výživné vo výške zodpovedajúcej približne 22% matkou udávaného príjmu (1 200 eur mesačne) teda v sume 260 eur.

5. Z odôvodnenia rozsudku súdu prvej inštancie vyplýva, že rozhodnutie o zverení maloletej do starostlivosti otca súdom prvej inštancie súvisí so zmenou postoja maloletej, ktorá si k otcovi vybudovala pozitívny vzťah v spojení s túžbou maloletej študovať na Kráľovskej akadémii v Jordánsku, s tým, že otec môže byť maloletej nablízku a nápomocný. Maloletá študuje v Jordánsku, otec si tam našiel byt, maloletá tam už s ním aj strávila pred rozhodnutím súdu prvej inštancie víkend. Naopak, zverenie do osobnej starostlivosti matky by pre maloletú znamenalo z pohľadu súdu prvej inštancie znovu zmenu prostredia, školy, kamarátov, čím by sa zopakovala situácia z roku 2020 po presťahovaní maloletej z L.. Samotná maloletá sa aktuálne so životom v Jordánsku identifikovala, je tam podľa vlastných slov šťastná.

6. Pri úprave styku matky s maloletou zohľadňoval súd prvej inštancie záujem maloletej na zachovaní citového vzťahu medzi matkou a maloletou, pričom upravený styk počas vianočných sviatkov a letných prázdnin z pohľadu súdu prvej inštancie reflektuje skutočnosť, že maloletá študuje na internátnej škole v Jordánsku. S ohľadom na zistený rozdiel v možnostiach rodičov považoval súd prvej inštancie za spravodlivé, aby otec matke maloletú odovzdal na účely realizácie styku a po jeho ukončení si maloletú prevzal.

7. Proti rozsudku súdu prvej inštancie podal odvolanie otec proti výrokom III., IV. a V. z dôvodu uvedeného v ustanovení § 365 ods. 1 písm. h) CSP, nakoľko podľa otca rozhodnutie súdu prvej inštancie vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci. Súd prvej inštancie podľa otca nerešpektoval názor maloletej, ktorá sa vyjadrila, že sa s matkou stretávať nechce. S ohľadom na vek maloletej mal podľa otca s ohľadom na vek a vyspelosť maloletej vysvetliť, prečo ňou vyjadrený názor nerešpektoval. Poukazoval na to, že maloletá sa na matku hnevá, stratila v ňu dôveru po tom, ako matka iniciovala vyhlásenie medzinárodného policajného pátrania po nej, pričom matka toto pátranie neodvolala ani do dňa, kedy otec podával odvolanie. Vyjadril tiež obavy, že matka by v prípade, že by dcéra za ňou prišla na Slovensko následne nedovolila, aby sa vrátila do školy v Jordánsku a pokračovala v štúdiu. Matka môže podľa neho kedykoľvek pricestovať do Jordánska, kde sa môže s dcérou stretnúť, otec jej navyše sľúbil, že jej uhradí letenky. Navrhoval, aby si matka získala dôveru dcéry postupnými návštevami v Jordánsku, s tým, že uhradí náklady na cestu a ubytovanie matky, čo už uvádzal aj v minulosti. Konkrétny styk možno podľa neho upraviť následne po úprave vzťahu medzi matkou a maloletou. Poukazoval na to, že rozhodovacia prax súdov judikovala, že povinnosť štátu prijať a realizovať opatrenia, ktoré umožnia kontakt dieťaťa s rodičom nie je absolútna, pričom najlepší záujem dieťaťa môže prevážiť na záujmom rodiča (Voleský proti Českej republike, rozsudok z 29.06.2004, resp. Pedovič proti Českej republike, rozsudok z 18. júla 2006) a tiež na to, že použitie donucovacích opatrení môže byť niekedy kontraproduktívne a môže mať za následok degradáciu vzťahov medzi dieťaťom a neempatickým rodičom (Kapr proti Českej republike, rozhodnutie z 28. marca 2006. Vo vzťahu k odvolaním napádaným výrokmi IV. a V uvádzal, že pre prípad, že by súd upravoval styk medzi maloletou a matkou záväzne, navrhuje iný spôsob úpravy práv a povinností rodičov v súvislosti s odovzdávaním a preberaním maloletej na účely realizácie styku. Mal za to, že maloletá už dokáže cestovať sama, a aj letecké spoločnosti umožňujú samostatné cestovanie detí od nimi určeného veku. Navrhoval preto, že by maloletú odprevadil na letisko, zveril príslušnej leteckej spoločnosti, a matka by si ju v mieste priletu prevzala. V tejto súvislosti uvádzal, že nepovažuje za účelné, aby cestoval s dcérou aj on. Nemá neobmedzený rozpočet, aby mohol platiť neúčelné náklady na cestovanie a aj potrebné súvisiace náklady na ubytovanie. Navrhoval, aby odvolací súd rozsudok súdu prvej inštancie v časti výrokov III., IV. a V. zrušil, vec vrátil súdu prvej inštancie a uložil mu povinnosť opätovne vo veci konať a rozhodnúť.

8. Matka s návrhom otca v jeho odvolaní, aby jej styk s maloletou ostal neupravený, nesúhlasila. K tvrdeniam otca, že neodvolala pátranie po maloletej, uviedla, že 10.01.2025 oznámila polícii, že netrvá na ďalšom pátraní po maloletej. Ponechávanie rozhodnutia o stretávaní sa s matkou výlučne na maloletej a jej uvážení nepovažovala za súladné so záujmom maloletej. Poukazovala na to, že otec matku nespokupracuje a neinformuje ju o maloletej a o jej štúdiu. Nesúhlasila ani s tým, že jej styk s maloletou sa má realizovať tak, že vycestuje za maloletou do Jordánska, ani s tým, že by si maloletú mala vyzdvihnúť na letisku. Tvrdila, že maloletá v Jordánsku študuje výlučne z vôle otca, a preto je správne, že otec má znášať zvýšené náklady spojené s realizáciou styku maloletej s matkou. Návrh otca neupravovať styk maloletej s matkou považovala za nerešpektujúci právo maloletej na zachovanie rovnocenného vzťahu k oboj rodičom, na jej citové väzby, vývinové potreby a stabilitu budúceho výchovného prostredia.

9. Proti rozsudku súdu prvej inštancie sa odvolala aj matka, a to proti výroku II. v časti zverenia maloletej do starostlivosti otca a určenia výšky vyživovacej povinnosti matky a proti výroku III. v časti určenia styku matky s maloletou. Svoje odvolanie matka odôvodnila odvolacím dôvodom uvedeným v § 365 ods. 1 písm. b), e), f) a h) CSP. Mala za to, že skutočnosť, že maloletá študuje v Jordánsku, nie je dôvodom na jej zverenie do starostlivosti otca a nesúhlasila s tým, že by táto skutočnosť bránila zvereniu do jej starostlivosti, resp. že by mala za následok ďalšiu zásadnú zmenu v pomeroch maloletej spočívajúcu v nutnosti meniť školu. Opakovane zdôraznila, že rozhodnutie maloletej študovať v Jordánsku na internátnej strednej škole rešpektuje a nechce meniť školu, ktorú bude maloletá navštevovať. Súd prvej inštancie sa podľa matky nedostatočne venoval preukázaniu skutočnosti, či je štúdium maloletej v Jordánsku finančne zabezpečené, nakoľko podľa matky ani jeden z rodičov nemá na to dostatok prostriedkov. Matka tvrdila, že otec sa o maloletú osobne ani nestará, nakoľko je v internátnej starostlivosti. Poukazovala na to, že jej odchod z L. v októbri 2020 aj s maloletou, bol reakciou na pandemickú situáciu spojenou s obavou o zdravie tak jej ako aj maloletou a rovnako útekem pred manželom a nie sledovaním jej sebeckého záujmu, pričom od októbra 2020 sa o maloletú starala sama, bez toho, aby sa o ňu otec do roku 2023 zaujímal, kontaktoval ju, poskytoval jej výživné. Vyhodnocovať to súdom v jej neprospech považovala za rozpor so základnými princípmi rodinného práva, práva na spravodlivý súdny proces a s rozhodovacou praxou súdov. Súdu prvej inštancie vyčítala, že na jednej strane matke vyčíta, že s dcérou opustila L. a odišla na Slovensko, a na druhej strane ju kritizuje, že nebola ochotná prispôbiť sa vôli otca, keď dcéru premiestnil do Jordánska, pričom podľa matky to bol súd prvej inštancie, kto vytvoril otcovi priestor pre jeho konanie. Mala za to, že súd prvej inštancie sa nevysporiadal s konaním otca, ktorý s maloletou dcérou vycestovala mimo územia Slovenska napriek súdному zákaz, o ktorom ho matka informovala, nerešpektoval tak režim striedavej osobnej starostlivosti a neodovzdal dcéru matke a matku minimálne po dobu 22 dní neinformoval, kam s dcérou cestuje, resp. či sú v poriadku. Uvádza, že mala záujem sa s otcom dohodnúť na vhodnejšej škole, ktorá by bola na Slovensku, v Rakúsku, prípadne v Maďarsku, dokonca s ním za týmto účelom stretla, nie je teda pravdou, že odmietala snahu spoločne riešiť budúcnosť maloletej. S ohľadom na jej skúsenosti z minulosti, ňou tvrdené správanie sa otca v období spolužitia aj po odchode matky s maloletou z L., v spojení so skutočnosťou, že maloletá je prakticky celý čas na internáte zotrvala na svojom presvedčení, že otec sa nedokáže o maloletú zodpovedne postarať. Otec podľa nej sleduje výlučne svoj vlastný záujem. Nesúhlasila s tým, že by skutočnosť, že maloletá bola na Slovensku prijatá na stretnú školu až na odvolanie bola dôsledkom zanedbania starostlivosti z jej strany. Uvádza, že je nepochybné, že na štúdium maloletej malo vplyv, že slovenský jazyk nie je jej rodným jazykom, bola však zároveň presvedčená, že ak by robila prijímacie skúšky na školy v Rakúsku alebo na Slovensku, čo ale otec podľa nej odmietal podporiť. Rovnako nesúhlasila s tým, že by akokoľvek zanedbala zdravotnú starostlivosť o maloletú, pričom poukázala na to, že sa o maloletú starala 14 rokov a práve táto starostlivosť pripravila maloletú aj na štúdium v Jordánsku. Uzavrela, že rozhodnutím súdu o zverení maloletej do starostlivosti otca, ktorý porušil viacero súdnych rozhodnutí, ktorý nikdy starostlivosť o maloletú nevykonával, a ktorý ju ani reálne nevykonáva s ohľadom na internátny spôsob štúdia maloletej, boli zo strany súdu zásadným a bezprecedentným spôsobom porušené práva matky garantované okrem iného aj § 24 ods. 5 zákona o rodine, pričom rozhodnutie súdu nemôže byť legitimované tým, že sa riadil vôľou maloletej, ak tým je styk matky obmedzený len na zimné prázdniny v rozsahu 7 dní a letné prázdniny v rozsahu 30 dní. Mala za to, že súd prvej inštancie prakticky znemožnil matke výkon jej rodičovských práv a povinností a matku vylúčil zo života dcéry.

10. Pokiaľ ide o určenie vyživovacej povinnosti matke, matka mala za to, že súd nesprávne a nedostatočne zistil náklady na starostlivosť maloletej vynakladané rodičmi, nesprávne a nedostatočne zistil majetkové pomery otca a nesprávne určil majetkové pomery matky vzhľadom na dôvodné náklady na starostlivosť o maloletú a vzhľadom na majetkové pomery otca a matky. Poukazovala na to, že otec nevynakladá na maloletú žiadne prostriedky, resp. to nepreukázal, a ani to nebolo súdom prvej inštancie zistené. Náklady so štúdiom hradí stará matka maloletej. Tejto skutočnosti si bol podľa matky vedomý aj súd prvej inštancie, keď vyživovaciu povinnosť matky určil výlučne na základe jej príjmu a metodiky Ministerstva spravodlivosti SR vo výške 22 % mesačne z príjmu matky. V tejto súvislosti uviedla, že súd prvej inštancie pochybil, keď zohľadnil v príjme matky aj poberaný daňový bonus, na ktorý matka ale zverením maloletej do starostlivosti otca stratí nárok, pričom poukázala aj na to, že čistý príjem matky podľa dokladov o príjme (body 51 a 52 odôvodnenia súdu prvej inštancie) predstavuje spolu 1 099,52 eur mesačne, nie sumu 1 200 eur, z ktorej vychádzal súd prvej inštancie. Ak by vychádzal súd prvej inštancie zo sumy 1 099,52 eur mesačne, zníženej o daňový bonus, teda výslednej sumy 950 eur mesačne ako priemerný netto príjem matky, potom by 22 % predstavovalo sumu 209 eur mesačne. Poukázala tiež na to, že metodika Ministerstva spravodlivosti má len odporúčací charakter a nemožno ju bez ďalšieho používať na všetky prípady. Súd prvej inštancie na jednej strane podľa matky tvrdí, že príjem otca je 2 000 amerických dolárov a na druhej strane uvádza, že je niekoľkonásobne vyšší ako príjem matky, pričom zároveň životné náklady otca majú predstavovať sumu 2 815 amerických dolárov. Závery súdu prvej inštancie sú podľa matky nepreskúmateľné. Súdu prvej inštancie vyčítala, že napriek tomu, že zistil majetkové pomery otca ďaleko presahujúce majetkové pomery matky, tak určil matke povinnosť hradiť vyživovaciu povinnosť v takmer dvojnásobnej výške oproti výške vyživovacej povinnosti, ktorú súd prvej inštancie určil otcovi neodkladným opatrením v čase, kedy bola maloletá v starostlivosti matky, kedy mu bola určená vo výške 150 eur mesačne, z čoho vyvodila, že súd použil dvojaký meter, pričom nemal za dostatočne preukázané majetkové pomery ani reálne náklady na maloletú dcéru a zároveň prehliadol, že opodstatnené náklady maloletej hradí stará matka, keďže v poplatku za školu je maloletej poskytované ubytovanie, strava, školské oblečenie a štipendium. Mala za to, že vyživovacia povinnosť matky by nemala byť vyššia ako 150 eur mesačne.

11. Súdom prvej inštancie určený rozsah styku nepovažovala matka za dostatočný. Hoci si uvedomuje, že dcéra je vo veku 14 rokov, aj to, že je umiestnená v internátnom školskom zariadení, má záujem stretávať sa s maloletou častejšie. Pre prípad, že by maloletá po odvolaní matky nebola zverená do jej starostlivosti, navrhla rozšíriť jeho úpravu počas vianočných sviatkov až do 07.01. do 18:00 hod., počas letných prázdnin až do 15.08. do 18:00 hod. a zároveň navrhla upraviť styk aj počas veľkonočných prázdnin vždy od Zeleného štvrtka od 08:00 hod. do stredy nasledujúcej po Veľkonočnom pondelku do 18:00 hod. Takýto návrh považovala za súladný so záujmom maloletej, pričom častejší kontakt nielen upevní vzťah medzi maloletou a matkou, ale môže maloletej pomôcť aj v adaptácii v cudzom prostredí a umožní lepšie znášať odlúčenie.

12. Matka napokon v odvolaní navrhla, aby odvolací súd rozhodnutie súdu prvej inštancie pre ňou tvrdené závažné pochybenia súdu prvej inštancie, pre arbitrárnosť a porušenie práva matky ako rodiča, aj práv samotnej maloletej byť vychovávaná oboma rodičmi zrušil v časti napadnutých výrokov II. a III. a vec mu vrátil na ďalšie konanie, eventuálne aby ho zmenil tak, že maloletú zverí na čas po rozvoде manželstva do starostlivosti otcovi, s tým, že obaja rodičia budú maloletú zastupovať a spravovať jej majetok, pričom matke uloží povinnosť prispievať na výživu maloletej sumou 150 eur mesačne. Styk matky s maloletou navrhla upraviť tak, že matka je oprávnená stýkať sa s maloletou počas vianočných sviatkov každý rok od 21.12. od 10:00 hod. do 07.01. do 18:00 hod., počas letných školských prázdnin každý rok od 01.07. od 10:00 hod. do 15.08. do 18:00 hod. a počas veľkonočných prázdnin každý nepárny rok od Zeleného štvrtka od 08:00 hod. do stredy nasledujúcej po Veľkonočnom pondelku do 18:00 hod.

13. Otec vo svojom vyjadrení k odvolaniu matky poprel, že by svojím konaním porušil súdom uložený zákaz vycestovania s maloletou do zahraničia, nakoľko v čase, kedy s maloletou vycestoval, nebolo rozhodnutie, ktoré by mu zakazovalo vycestovať ani právoplatné, ani vykonateľné, pričom v tom čase bolo vykonateľné rozhodnutie nahrádzajúce súhlas matky so zápisom maloletej na štúdium na Kráľovskej akadémii v Jordánsku. Uvádzal, že toto štúdium nepresadzoval on, ale vybrala si ho sama maloletá. Zároveň uvádzal, že matku opakovane oslovil, či už v súvislosti s riešením problémov týkajúcich sa starostlivosti o maloletú alebo s pozvaním matky na rodičovský víkend do Jordánska, čo matka vždy odmietala. Odmietol, že by maloletá bola pod akýmkoľvek nátlakom z jeho strany, jej

vyjadrenia v rámci pohovoru realizovaného 03.12.2024 považoval za slobodné, a ako také je potrebné ho s ohľadom na jej vek aj rešpektovať. Zotrval na tom, že matka môže prísť slobodne za maloletou do Jordánska kedykoľvek a rovnako slobodne aj z Jordánska aj odísť, čo jej opakovane komunikoval, s tým, že uhradí náklady spojené s cestami matky. Uvádza, že nikdy nesúhlasil s presťahovaním maloletej z L. na Slovensko, pričom maloletá bola týmto konaním matky v októbri 2020 vytrhnutá zo svojho prirodzeného prostredia. Odmietol tvrdenia matky, že sa o dcéru nedokáže ako otec postarať. Mal za to, že s ohľadom na vysoké náklady spojené so štúdiom maloletej mal súd prvej inštancie priestor na určenie vyššieho výživného ako 260 eur mesačne, pričom súd vyhodnotil na tento účel jeho pomery dostatočne. Navrhol, aby súd rozhodol v zmysle odvolacieho návrhu uvedeného v jeho odvolaní.

14. Krajský súd v Trnave ako súd odvolací (§ 3 ods. 5 písm. b) CMP) po zistení, že odvolanie podali včas oprávnené osoby (§ 359 a § 362 ods. 1 zákona č. 160/2015 Z.z. Civilný sporový poriadok, ďalej len „CSP“ a § 7 ods. 1 CMP), proti rozhodnutiu, proti ktorému je tento opravný prostriedok prípustný (§ 355 ods. 1 CSP), postupom bez nariadenia odvolacieho pojednávania, preskúmal napadnutý rozsudok, ako aj konanie mu predchádzajúce bez ohľadu na rozsah a dôvody odvolania (§ 65 a § 66 CMP), bez potreby zopakovania alebo doplnenia dokazovania (§ 68 CMP), postupom bez nariadenia odvolacieho pojednávania (§ 385 ods. 1 CSP a contrario), keď miesto a čas verejného vyhlásenia rozsudku bolo oznámené na verejnej tabuli a na webovej stránke súdu minimálne 5 dní pred jeho vyhlásením (§ 219 ods. 3 CSP), a dospel k záveru, že odvolanie matky voči výroku II. rozsudku nie je dôvodné a preto je potrebné v tejto časti rozsudok potvrdiť (§ 387 ods. 1 a 2 CSP) a pokiaľ ide o výrok II. tento je potrebné zmeniť a rozšíriť styk matky s maloletou a v súvislosti s tým je potrebné zmeniť aj výroky IV. a V. obsahujúce úpravu práv a povinností rodičov v súvislosti s odovzdávaním a preberaním maloletej na účely realizácie styku maloletej s matkou (§ 388 CSP).

15. Predmetom konania pred súdom prvej inštancie bolo konanie o návrhu navrhovateľky na rozvod jej manželstva a s týmto konaním spojené konanie o úpravu práv a povinností k maloletej na čas po rozvode manželstva.

16. Predmetom odvolacieho konania bolo preskúmanie správnosti postupu súdu prvej inštancie a rozhodnutia súdu prvej inštancie v časti výroku II., v ktorej súd zveril maloletú do osobnej starostlivosti otca a upravil vyživovaciu povinnosť matky, vo výroku III., ktorý upravuje styk maloletej s matkou a jeho rozsah a vo výrokoch IV. a V., ktoré upravujú práva a povinnosti rodičov súvisiace s preberaním a odovzdávaním maloletej na realizáciu jej styku s matkou.

17. Podľa čl. 41 ods. 4 veta prvá Ústavy Slovenskej republiky starostlivosť o deti a ich výchova je právom rodičov; deti majú právo na rodičovskú výchovu a starostlivosť.

18. Podľa čl. 3 ods. 1 Dohovoru o právach dieťaťa, záujem dieťaťa musí byť prvoradým hľadiskom pri akejkolvek činnosti týkajúcej sa detí, nech už uskutočňovanej verejnými alebo súkromnými zariadeniami sociálnej starostlivosti, súdmi, správnymi alebo zákonodarnými orgánmi.

19. Podľa čl. 12 ods. 1 Dohovoru o právach dieťaťa štáty, ktoré sú zmluvnou stranou Dohovoru, zabezpečujú dieťaťu, ktoré je schopné formulovať svoje vlastné názory, právo tieto názory slobodne vyjadrovať vo všetkých záležitostiach, ktoré sa ho dotýkajú, pričom sa názorom dieťaťa musí venovať patričná pozornosť zodpovedajúca jeho veku a úrovni.

20. Podľa článku 24 ods. 2 Charty základných práv Európskej únie pri všetkých opatreniach prijatých orgánmi verejnej moci alebo súkromnými inštitúciami, ktoré sa týkajú detí, sa musia v prvom rade brať do úvahy najlepšie záujmy dieťaťa.

21. Podľa článku 5 zákona o rodine záujem maloletého dieťaťa je prvoradým hľadiskom pri rozhodovaní vo všetkých veciach, ktoré sa ho týkajú. Pri určovaní a posudzovaní záujmu maloletého dieťaťa sa zohľadnia najmä a) úroveň starostlivosti o dieťa, b) bezpečie dieťaťa ako aj bezpečie a stabilita prostredia, v ktorom sa dieťa zdržiava, c) ochrana dôstojnosti, ako aj duševného, telesného a citového vývinu dieťaťa, d) okolnosti, ktoré súvisia so zdravotným stavom dieťaťa alebo so zdravotným postihnutím dieťaťa, e) ohrozenie vývinu dieťaťa zásahmi do jeho dôstojnosti a ohrozenie vývinu dieťaťa zásahmi do duševnej, telesnej a citovej integrity osoby, ktorá je dieťaťu blízkou osobou, f) podmienky na zachovanie identity dieťaťa a na rozvoj schopností vláh dieťaťa, g) názor dieťaťa a jeho možné

vystavenie konfliktu lojality a následnému pocitu viny, h) podmienky na vytváranie a rozvoj vzťahových väzieb s obidvoma rodičmi, súrodencami a s inými blízkymi osobami, i) využitie možných prostriedkov na zachovanie rodinného prostredia dieťaťa, ak sa zvažuje zásah do rodičovských práv a povinností.

22. Podľa § 28 ods. 1 a 2 zákona o rodine súčasťou rodičovských práv a povinností sú najmä sústavná a dôsledná starostlivosť o výchovu, zdravie, výživu a všestranný vývin maloletého dieťaťa, zastupovanie maloletého dieťaťa, správa majetku maloletého dieťaťa. Rodičovské práva a povinnosti majú obaja rodičia. Pri ich výkone sú povinní chrániť záujmy maloletého dieťaťa.

23. Podľa § 36 ods. 1 zákona o rodine rodičia maloletého dieťaťa, ktorí spolu nežijú, môžu sa kedykoľvek dohodnúť o úprave výkonu ich rodičovských práv a povinností. Ak sa nedohodnú, súd môže aj bez návrhu upraviť výkon ich rodičovských práv a povinností, najmä určí, ktorému z rodičov zverí maloleté dieťa do osobnej starostlivosti. Ak je to potrebné v záujme maloletého dieťaťa a ak to vyžadujú pomery v rodine, súd môže upraviť styk dieťaťa aj s blízkymi osobami. Ustanovenia § 24, § 25 a 26 sa použijú primerane.

24. Podľa § 24 ods. 1 zákona o rodine v rozhodnutí, ktorým sa rozvádza manželstvo rodičov maloletého dieťaťa, súd upraví výkon ich rodičovských práv a povinností k maloletému dieťaťu na čas po rozvode, najmä určí, či maloleté dieťa zverí do spoločnej osobnej starostlivosti obidvoch rodičov, do striedavej osobnej starostlivosti obidvoch rodičov alebo do osobnej starostlivosti jedného z rodičov, kto ho bude zastupovať a spravovať jeho majetok. Súd súčasne určí, ako má rodič, ktorému nebolo maloleté dieťa zverené do osobnej starostlivosti, prispievať na jeho výživu, alebo schváli dohodu rodičov o výške výživného.

25. Podľa § 24 ods. 5 zákona o rodine súd pri rozhodovaní o výkone rodičovských práv a povinností alebo pri schvaľovaní dohody rodičov rešpektuje právo maloletého dieťaťa na zachovanie jeho vzťahu k obidvom rodičom a vždy prihliadne na záujem maloletého dieťaťa, najmä na jeho citové väzby, vývinové potreby, stabilitu budúceho výchovného prostredia a ku schopnosti rodiča dohodnúť sa na výchove a starostlivosti o dieťa s druhým rodičom. Súd dbá, aby bolo rešpektované právo dieťaťa na výchovu a starostlivosť zo strany obidvoch rodičov a aby bolo rešpektované právo dieťaťa na udržiavanie pravidelného, rovnocenného a rovnoprávneho osobného styku s obidvomi rodičmi.

26. Podľa § 43 ods. 1 zákona o rodine maloleté dieťa má právo vyjadriť samostatne a slobodne svoj názor vo všetkých veciach, ktoré sa ho týkajú. V konaniach, v ktorých sa rozhoduje o veciach týkajúcich sa maloletého dieťaťa, má maloleté dieťa právo byť vypočuté. Názoru maloletého dieťaťa musí byť venovaná náležitá pozornosť zodpovedajúca jeho veku a rozumovej vyspelosti.

27. Podľa § 62 ods. 1 až 5 zákona o rodine plnenie vyživovacej povinnosti rodičov k deťom je ich zákonná povinnosť, ktorá trvá do času, kým deti nie sú schopné samé sa živiť. Obaja rodičia prispievajú na výživu svojich detí podľa svojich možností, schopností a majetkových pomerov. Dieťa má právo podieľať sa životnej úrovni rodičov. Každý rodič bez ohľadu na svoje schopnosti, možnosti a majetkové pomery je povinný plniť svoju vyživovaciu povinnosť v minimálnom rozsahu vo výške 30 % zo sumy životného minima na nezaopatrené nepľnoleté dieťa alebo na nezaopatrené dieťa podľa osobitného zákona. Pri určení rozsahu vyživovacej povinnosti súd prihliada na to, ktorý z rodičov a v akej miere sa o dieťa osobne stará. Ak rodičia žijú spolu, prihliadne súd aj na starostlivosť rodičov o domácnosť. Výživné má prednosť pred inými výdavkami rodičov, pri skúmaní schopností, možností, majetkových pomerov povinného rodiča, súd neberie do úvahy výdavky povinného rodiča, ktoré nie je nevyhnutné vynaložiť.

28. Podľa § 75 ods. 1 ZoR pri určení výživného prihliadne súd na odôvodnené potreby oprávneného ako aj na schopnosti, možnosti a majetkové pomery povinného. Na schopnosti, možnosti a majetkové pomery povinného prihliadne súd aj vtedy, ak sa povinný vzdá bez dôležitého dôvodu výhodnejšieho zamestnania, zárobku, majetkového prospechu; rovnako prihliadne aj na neprímerané majetkové riziká, ktoré povinný na seba berie.

29. Podľa § 2 ods. 1 CMP na konania podľa tohto zákona sa použijú ustanovenia Civilného sporového poriadku, ak tento zákon neustanovuje inak.

30. Podľa § 387 ods. 1 a 2 CSP odvolací súd rozhodnutie súdu prvej inštancie potvrdí, ak je vo výroku vecne správne. Ak sa odvolací súd v celom rozsahu stotožňuje s odôvodnením napadnutého rozhodnutia, môže sa v odôvodnení obmedziť len na skonštatovanie správnosti dôvodov napadnutého rozhodnutia, prípadne doplniť na zdôraznenie správnosti napadnutého rozhodnutia ďalšie dôvody.

31. Podľa § 388 CSP odvolací súd rozhodnutie súdu prvej inštancie zmení, ak nie sú splnené podmienky na jeho potvrdenie, ani na jeho zrušenie.

32. Odvolací súd uvádza, že nemal dôvod nesúhlasíť s argumentáciou použitou súdom prvej inštancie pri odôvodnení jeho rozhodnutia, pokiaľ ide o rozhodnutie o zverení maloletej do osobnej starostlivosti otca a pokiaľ ide o rozhodnutie o vyživovacej povinnosti matky. Po oboznámení sa s obsahom spisu dospel k záveru, že súd prvej inštancie sa dostatočne zaoberal všetkými okolnosťami podstatnými pre jeho rozhodnutie a dostatočne vysvetlil dôvody, pre ktoré zveril maloletú do starostlivosti otca a pre ktoré určil vyživovaciu povinnosť matky vo výške 260 eur mesačne. Rozhodnutie bolo presvedčivé a odvolaciemu súdu dávalo možnosť sa i len obmedziť na konštatovanie správnosti dôvodov súdu prvej inštancie (§ 387 ods. 2 CSP). Odvolací súd zdôrazňuje, že odôvodnenie rozhodnutia nemusí dať odpoveď na každú jednu poznámku, či pripomienku strany, ktorá ju nastolila. Je však nevyhnutné, aby bolo reagované na podstatné a relevantné argumenty strán (porovnaj napr. rozhodnutia Ústavného súdu SR sp. zn. II.ÚS 251/2004, III.ÚS 209/2004, II.ÚS 200/2009 a pod.), čo súd prvej inštancie v rámci svojej argumentácie naplnil. Pre potrebu vysporiadania sa s odvolacími námietkami odvolací súd považuje za potrebné uviesť nasledovné.

33. V prvom rade je potrebné uviesť, že rozhodnutie súdu prvej inštancie v plnej miere reflektuje pomery maloletej a ich vývoj, a to od decembra 2022 do rozhodnutia súdu prvej inštancie v decembri 2024. Kým v decembri 2023 maloletá pri šetrení kolíznym opatrovníkom najprv uvádzala, že s otcom sa nechce stretávať, dokonca, že ho nechce ani vidieť, že chce bývať s mamou u babky, kde sa cíti v bezpečí, od leta 2023 sa začal vzťah s maloletou obnovovať, začala sa s ním stretávať, najprv v prítomnosti matky, potom, po úprave styku s otcom rozhodnutím Krajského súdu v Trnave č. k. 11CoP/209/2023-522 z 26.01.2024 každý druhý víkend, následne po vykonateľnosti uznesenia Okresného súdu Nové Zámky č. k. 8P/162/2022 - 807 z 30.05.2025 rodičia voči nej realizovali striedavú osobnú starostlivosť so striedaním každé dva týždne. Maloletá následne vycestovala s otcom 05.08.2024 do zahraničia a v polovici augusta začala študovať na Kráľovskej akadémii v Jordánsku, teda na internátnej strednej škole, pričom matka s maloletou odvtedy nebola. V apríli 2024 už maloletá pri pohovore na súde jednoznačne uvádzala, že chce študovať na Kráľovskej akadémii v Jordánsku, matka s tým však nesúhlasila, a rodičia sa nevedeli dohodnúť. Stále však uvádzala, že by chcela tráviť viac času s matkou, ako s otcom. Uvádzala, že otec sa sám ponúkol, že by jej kúpil letenku, aby mohla prísť domov, prípadne matke, aby mohla prísť za ňou do Jordánska. Na konci júna 2024 uvádzala maloletá kolíznemu opatrovníkovi, že nemá záujem o stredné školy na Slovensku, lebo zaostáva v slovenskom jazyku, vníma jazykovú bariéru, považuje ju za príčinu horších výsledkov v škole. Vyjadрила sa, že sa rozhodla študovať na Strednej škole v Jordánsku, s tým, že si uvedomuje, že škola bude náročná, a že sa bude musieť o seba postarať sama bez prítomnosti rodičov, keďže sa jedná o internátnu strednú školu. Vychádzala z toho, že Kráľovská akadémia v Jordánsku jej dá lepšie možnosti ako akákoľvek stredná škola na Slovensku. Počítala s tým, že s oboma rodičmi sa bude stretávať počas rodinných víkendov, s tým, že jarné, letné a zimné prázdniny by chcela byť s rodičmi, s každým polovicu, hoci má obavu, že rodičia sa nebudú vedieť dohodnúť. Uviedla, že otec ju ubezpečil o tom, že matke bude platiť náklady spojené s návštevami v Jordánsku. V decembri 2024, kedy súd vo veci rozhodoval, maloletá v rámci pohovoru pred súdom uviedla, že s matkou nehovorí, pretože sa na ňu hnevá, že iniciovala medzinárodné pátranie po nej a nevie si predstaviť, že by sa to medzi nimi vyjasnilo. Uviedla, že na internátnej škole v Jordánsku sa cíti v bezpečí, na obnovení kontaktu s matkou nemá záujem.

34. Za okolností uvedených v predchádzajúcom bode by rozhodnutie, ktoré navrhovala v konaní pred súdom prvej inštancie matka, teda zverenie maloletej do jej osobnej starostlivosti, vyššie uvedený vývoj nijako nereflektovalo, naopak, bolo by v príkrom rozpore s týmto vývojom. Obzvlášť za situácie, ak maloletá aktuálne inklinuje z rodičov výlučne len k otcovi. Bolo by prejavom nerešpektovania postoja samotnej maloletej, a to bez toho, že by na to existoval rozumný dôvod. Z konzistentnosti vyjadrení maloletej vo vzťahu k výberu strednej školy, zo skutočnosti, že maloletá mala v tom čase 14 rokov a rozhodnutie s tým, v koho starostlivosti bude, je úzko prepojené s tým, kde bude navštevovať školu, iné rozhodnutie, ako rozhodnutie o zverení do starostlivosti otca neprichádzalo do úvahy. Tvrdenie

matky, že rozhodnutie maloletej študovať na Strednej škole v Jordánsku nie je rozhodnutím maloletej, ale rozhodnutím jej otca, nie je v súlade so súdom prvej inštancie zisteným skutočným stavom. Je v rozpore aj s tým, ako vníma maloletá samotné štúdium na strednej škole, ako aj pobyt na internáte, keď táto sama deklaruje spokojnosť a vyjadruje sa, že tam chce aj školu ukončiť. Matka napokon sama toto rozhodnutie už v podaniach adresovaných súdu prvej inštancie bezprostredne pred rozhodnutím v 03.12.2024, ako aj na samotnom pojednávaní konanom v tento deň akceptovala a akceptuje ho aj vo svojom odvolaní. Áno, reakciu maloletej, keď začala úplne odmietat' kontakt s matkou z dôvodu, že matka iniciovala policajné pátranie po nej, možno považovať za prehnanú, dokonca za reakciu, ktorá nie je súladná s jej najlepším záujmom. To ale neznamená, že túto reakciu nemožno rešpektovať, alebo že by dôvodnosť alebo príčiny aktuálneho postoja maloletej bolo potrebné overovať psychologickým vyšetrením maloletej. Skutočnosť, že maloletá má nulovú mieru pre iniciovanie pátrania po nej, možno do veľkej miery vysvetliť tým, že matka podľa obsahu ich vzájomnej komunikácie v auguste 2024 založenej v spise mala jasnú informáciu, kde sa maloletá nachádza, aj o tom, že sa jej v Jordánsku páči.

35. Matka súdu prvej inštancie vyčítala, že sa nevysporiadal s konaním otca, za akých okolností s maloletou vycestoval v auguste 2024 mimo územia Slovenska, a to napriek tomu, že Krajský súd v Trnave mu uznesením č. k. 12CoPno/6/2024 z 25.07.2024 vyslovene zakázal vycestovať s maloletou mimo územia Slovenska. Odvolací súd k tomu uvádza, že táto skutočnosť by nepochybne musela byť posudzovaná prísne a v neprospech otca, ak by nebola spojená s osobitými okolnosťami. Prvou je, že informáciu o vydaní predmetného uznesenia Krajského súdu v Trnave mal otec len od matky, doručené a vykonateľné bolo toto uznesenie až 11.08.2024, pričom otec vycestoval s maloletou mimo územia Slovenska 05.08.2024, v čase, kedy ju mal podľa vykonateľného rozhodnutia v starostlivosti a teda nemožno hovoriť o nerešpektovaní vykonateľného rozhodnutia. Zároveň otec vycestoval za účelom zrealizovania nástupu maloletej na strednú školu, Kráľovskú akadémiu v Jordánsku, súhlas so zápisom ktorej bol v tom čase vykonateľne nahradený rozhodnutím súdu prvej inštancie (a napokon bolo toto rozhodnutie aj potvrdené Krajským súdom v Trnave ako súdom odvolacím). Je pravdou, že otec už nespĺnil svoju povinnosť matke ďalej odovzdať maloletú na účel realizácie v tom čase ešte vykonateľným rozhodnutím súdu prvej inštancie upravenej striedavej osobnej starostlivosti. Toto konanie otca však už súviselo práve s realizáciou zápisu maloletej na strednú školu v Jordánsku, ktorý s ohľadom na jej voľbu stredoškolského vzdelania a akceptovanie tejto voľby v spojení s charakterom jeho realizácie (keďže sa jedná o internátnu strednú školu) vysvetľuje, prečo je stredoškolské vzdelávanie maloletej nekompatibilné s reálnym odovzdaním maloletej na účely výkonu osobnej starostlivosti matky.

36. Pokiaľ ide o rozhodnutie súdu prvej inštancie o vyživovacej povinnosti matky, súd prvej inštancie dostatočne vysvetlil, prečo je toto rozhodnutie v súlade so schopnosťami, možnosťami a majetkovými pomermi rodičov a prečo zohľadňuje tak oprávnené potreby maloletej, ako aj schopnosti, možnosti a majetkové pomery matky ako povinnej z vyživovacej povinnosti.

37. Podstata odvolacej námietky matky vo vzťahu k určenej výške vyživovacej povinnosti matky s ohľadom na určenú výšku výživného v sume 260 eur mesačne nesmeruje k tomu, že by výživné nezodpovedalo výške oprávnených výdavkov na maloletú. To predsa vo vzťahu k otcom vyčíslenej sume výdavkov na maloletú 6 110 dolárov, teda okolo 5 260 eur (čo je zároveň suma, z ktorej súd vychádzal pri určení vyživovacej povinnosti matky) predstavuje podiel okolo 5% na výdavkoch maloletej, pričom výlučne len na poplatku za školu vo výške okolo 4 450 dolárov, teda okolo 3 830 eur, je tento podiel okolo 6,8% na súdom prvej inštancie ustálenom netto príjme matky. Podstata odvolacej námietky matky smeruje k tomu, že určené výživné nezodpovedá jej skutočným možnostiam. Matka predsa nespochybňovala samotnú výšku mesačných výdavkov spojených s úhradou školného maloletej. Ak by mal byť podiel matky len na školnom platenom v súvislosti s návštevou Kráľovskej akadémie v Jordánsku len polovičný, tak by predstavoval sumu okolo 1 430 eur mesačne, čo by samozrejme nezodpovedalo možnostiam matky a práve to súd prvej inštancie aj zohľadnil, keď z tohto dôvodu aplikoval odporúčaciu tabuľku Ministerstva spravodlivosti Slovenskej republiky a výživné určil na hranici matkou dosahovaného príjmu ako podiel 22% zo sumy 1 200 eur mesačne.

38. Matka namietala, že súd prvej inštancie nevykonal dostatočné dokazovanie ohľadom možností otca, keď bral do úvahy jeho príjem len vo výške 2 000 eur, hoci samotný otec vyčíslil vlastné výdavky vo výške 2 815 dolárov mesačne, teda v prepočte okolo 2 450 eur, a okrem toho výdavky na maloletú vo výške 6 110 dolárov, v prepočte okolo 5 260 eur, z ktorých výdavok na poplatok za školu hradený starou matkou predstavuje sumu 3 830 eur mesačne a ostatné výdavky zodpovedajú sume okolo 1 430

eur. Odvolací súd k tomuto uvádza, že suma celkových otcov deklarováných mesačných výdavkov zároveň rámcuje možnosti otca. Ak teda otec uvádza, že má výdavky v celkovej výške okolo 7 710 eur, toto je suma, ktorú možno považovať za sumu, ktorá rámcuje v nominálnom vyjadrení možnosti otca, a to bez ohľadu na pôvod týchto prostriedkov, vrátane skutočnosti, že ich prevažná časť pochádza od starej matky, a spočíva vo financovaní školy maloletej. V tomto kontexte treba vnímať aj záver súdu prvej inštancie, že možnosti otca sú oproti matke niekoľkonásobne vyššie a v tomto kontexte je tento záver aj správny a v tomto prípade bez potreby vykonávania ďalšieho dokazovania ohľadom možností otca.

39. Nesprávne sú aj matkine výhrady k súdom prvej inštancie vyhodnoteným možnostiam matky. Ak súd prvej inštancie uprednostnil ohľadom možností výslovné tvrdenie matky o ňou dosahovanom príjme v súčte 1 200 eur mesačne netto (vyjadrenie matky zo 04.11.2024, č. I. 359 v spise), potom súd správne konal v súlade so záujmom maloletej a aplikoval tento matkou priamo deklarováný príjem prednostne pred príjmom, ktorý vyplynul doloženými výplatnými páskami matky, ktorý bol o približne 100 eur nižší. Rovnako neobstojí ani matkina argumentácia, že tento príjem v sebe obsahoval v tom čase matkou poberaný daňový bonus, na ktorý matka zverením maloletej do starostlivosti otca stratí nárok. Matka opomína, že zverením maloletej do starostlivosti otca sa jej vytvára väčší priestor na sebarealizáciu, nepochybne minimálne v takom rozsahu, aby mala priestor výpadok okolo 12 % na netto príjme spočívajúci vo vyššej daňovej povinnosti vykryť. Matka už vôbec nevysvetľuje, ako by mala byť odôvodnená ňou navrhovaná výška výživného v sume 150 eur mesačne, ktorá by sa pri ňou poníženom dosahovanom príjme 950 eur mesačne mala predstavovať pomer okolo 16 % vo vzťahu k dosahovanému príjmu. Argumentácia tým, že otec mal neodkladným opatrením určené výživné tiež vo výške 150 eur mesačne nemôže obstáť, nakoľko zákonným kritériom pre určenie výživného neodkladným opatrením je pokrytie nevyhnutných potrieb dieťa a nie všetkých oprávnených potrieb, tak ako je to pri konečnom určovaní výživného vo veci samej. V konkrétnom prípade bol preto správny postup súdu určiť výživné vo výške zodpovedajúcej 22 % z príjmu deklarovaného samotnou matkou bezprostredne pred rozhodnutím súdu prvej inštancie (1 200 eur mesačne netto) a teda určené výživné vo výške 260 eur mesačne zodpovedá kritériám určovania výživného.

40. Odvolací súd vyhovel návrhu matky a zmenil výrok o styku matky s maloletou (výrok III.) rozšírením podľa návrhu matky o styk počas veľkonočných sviatkov v každom nepárnom kalendárnom roku. Treba povedať, že vychádzal priamo z návrhu matky, ktorý tvoril súčasť jej eventuálneho odvolacieho návrhu. Matka je rodičom, ktorý bol s maloletou prakticky nepretržite od jej narodenia do začiatku augusta v roku 2024. Medzi matkou a maloletou bol hlboký vzťah až do odchodu maloletej zo Slovenska, ktorý aktuálne stráda v dôsledku nahnevanej reakcie maloletej na iniciovanie medzinárodného policajného pátrania zo strany matky po maloletej, po jej odchode v auguste 2024 do Jordánska. Odvolací súd vidí v možnosti rozšírenia stretávania sa matky s maloletou priestor na obnovenie vzťahu s maloletou a tým aj priestor na naplnenie práva maloletej na rovnocenný vzťah s oboma rodičmi a zároveň na naplnenie práva tak maloletej ako aj matky zadaného v článku 41 ods. 4 Ústavy Slovenskej republiky. Tento styk sa ale nebude realizovať v mieste bydliska matky. Bude sa realizovať v mieste, kde maloletá navštevuje strednú školu, teda v Jordánsku. Ak aj matka mala obavy, že by otec v čase, keď boli manželmi, mohol matke brániť v návrate na Slovensko, tieto sú už neaktuálne, manželstvo rodičov maloletej bolo medzičasom právoplatne rozvedené, akékoľvek obavy matky, že by otec mohol zariadiť, že nebude môcť odísť z Jordánska, nestoja na reálnom základe. Navyše, prostredie blízkovýchodných krajín nie je prostredím matke neznámym, sama vyrastala v I., kde žila až do uzavretia manželstva s otcom maloletej. Takýmto spôsobom sa matka bude zároveň podieľať na nákladoch spojených s realizáciou styku maloletej s ňou. Aj s ohľadom na opakované deklarované želanie maloletej, aby sa matka sama prišla presvedčiť, že sa má v Jordánsku dobre, že je tam šťastná, má takáto úprava styku potenciál prispieť k obnove vzťahu medzi matkou a maloletou a nadobudnutie dôvery maloletej k matke. Matka navrhovala rozšírenie aj už súdom upraveného styku, a to počas vianočných prázdnin až do 07.01. do 18:00 hod. (oproti súdom prvej inštancie upravenému koncu styku v rámci vianočných prázdnin dňom 28.12. o 18:00 hod.) a počas letných prázdnin až do 15.08. do 18:00 hod. (oproti súdom prvej inštancie upravenému styku v rámci letných prázdnin dňom 31.07. o 18:00 hod.). Tomuto rozšíreniu odvolací súd nevyhovel, nakoľko by tým zasiahol do možnosti maloletej stráviť časť prázdnin s otcom, čo by išlo proti výslovnému želaniu maloletej. Odvolací súd bral pri tom do úvahy, že maloletá počas školského roka nežije v domácnosti s otcom, ale je na internáte a plnohodnotnejší ucelený čas s otcom má možnosť tráviť tiež len počas prázdnin.

41. Odvolací súd nesúhlasí s odvolacou námietkou otca, že konkrétnou úpravou styku súd prvej inštancie nerešpektoval názor maloletej, ktorá sa vyjadrila, že sa s matkou nechce stretávať. Súd prvej inštancie úpravou styku zabezpečil priestor na obnovenie vzťahu medzi maloletou a jej matkou, ktorý bol budovaný od narodenia maloletej až do jej odchodu na zo Slovenska na začiatku augusta 2024. Rešpektovanie, resp. zohľadnenie názoru maloletého dieťaťa nemožno stotožňovať s jeho úplným prevzatím. Názor maloletej bol zohľadnený už tým, že bola zverená do starostlivosti otca. Neupravením styku s matkou by súd prvej inštancie rezignoval na svoju úlohu v časti konania, v ktorej rozhodoval o úprave práv a povinností rodičov vo vzťahu k maloletej na čas po rozvode manželstva. Skutočnosť, že maloletá aktuálne verbalizuje nezáujem o styk s matkou z dôvodu, že matka iniciovala medzinárodné policajné pátranie po jej odchode zo Slovenska, môže súd prijať s pochopením pre prežívanie maloletej, ktorá po odchode s matkou komunikovala a hovorila matke, kde sa nachádza. Ak by však táto skutočnosť mala maloletú ochudobniť o priamy kontakt s matkou, predstavovala by nedôvodný zásah predovšetkým do jej práv a aj do rodičovských práv matky. Nie sú dôvodné ani obavy, že by matka maloletú nepustila maloletú po realizácii styku naspäť do Jordánska do školy. Neexistuje žiaden dôvod domnievať sa, že by matka hazardovala so vzťahom s dcérou, stredoškolačkou, tým, že by jej bránila v navštevovaní školy, v ktorej sa maloletej páči a v ktorej vidí časť svojej prípravy na budúce povolanie, obzvlášť, ak matka jednoznačne deklaruje, že so štúdiom maloletej v Jordánsku súhlasí. Pokiaľ ide o možnosť postupných návštev maloletej matkou v Jordánsku, tie aj z pohľadu odvolacieho súdu majú potenciál prispieť k obnoveniu dôvery maloletej k matke, určite však nedávajú postačujúci priestor na budovanie identity maloletej aj ku krajine, v ktorej žije matka maloletej, v ktorej má aj samotná maloletá svoje korene a širšiu rodinu. Úprava styku rodiča s maloletým dieťaťom nie je donucovacím opatrením. Je predpokladom k tomu, aby mohol byť styk vôbec realizovaný. Obzvlášť to platí v rodinách, kde rodičia nie sú schopní vlastnou dohodou zabezpečiť právo maloletého dieťaťa na zabezpečení rovnocenného vzťahu k obom rodičom, čo jej aj prípad maloletej, ktorá bola najprv vyrhnutá zo svojho prostredia matkou v roku 2010 a potom sa jej novovybudované väzby na krajinu, v ktorej žije jej matka, znovu pretrhli, po tom, ako odišla do Jordánska. K donucovacím opatreniam súdy pristupujú až v rámci vykonávacieho konania, pričom aj samotný otec, ktorý má k maloletej aktuálne podstatne bližšie ako matka, si musí byť vedomý toho, že je to predovšetkým maloletá, kto je v tejto situácii najviac ukrátená a riešením je práve obnova vzťahu s matkou. Ak otec poukazoval na to, že je pre neho ekonomicky náročné zabezpečiť odovzdanie maloletej na realizáciu styku s matkou, odvolací súd na toto tvrdenie neprihliadal. Otec opakovane, a to aj priamo maloletej deklaroval, že bude financovať jej prepravu za matkou na Slovensko, prípadne bude financovať prepravu do Jordánska a ubytovanie matky v Jordánsku, aby sa maloletá mohla s matkou stretnúť. Deklaroval to aj vo svojom odvolaní. Skutočnosť, že aktuálne má maloletá rozvrátený vzťah s matkou, je dôsledkom zlyhania oboch rodičov v otázkach realizácie rodičovských práv a povinností a vzájomného nerešpektovania sa. Faktom ale ostáva, že maloletá bola s matkou od narodenia, nezanedbateľnú časť života prežila aj na Slovensku, má tu väzbu matku aj širšie rodinné väzby. Odišla zo Slovenska s vedomím, že sa bude s matkou stretávať, dokonca s prísľubom od otca, že to zabezpečí. Za týchto okolností, s prihliadnutím na rozdiel v možnostiach rodičov odvolací súd súhlasí s tým, že je spravodlivé od otca požadovať, aby zodpovedal za zabezpečenie odovzdania maloletej matke v mieste bydliska na účely realizácie styku počas vianočných prázdnin a počas letných prázdnin a rovnako zabezpečil jej prevzatie po ukončení styku s matkou rovnako v mieste bydliska matky. To všetko pri zabezpečení maximálnej bezpečnosti maloletej a zachovaní maximálneho komfortu maloletej a s vedomím, že za maloletú nesie plnú zodpovednosť. Ak sa otec na tento účel rozhodne využiť komerčné služby poskytované leteckou spoločnosťou, je to jeho právo, nie je však dôvod, aby do takejto realizácie odovzdania a preberania maloletej bola nútená aj matka maloletej.

42. Na základe vyššie uvedeného odvolací súd potvrdil rozsudok súdu prvej inštancie podľa § 387 ods. 1 a 2 CSP v časti výroku II. týkajúcej sa zverenia maloletej na čas po rozvode do osobnej starostlivosti otca a v časti týkajúcej sa určenia vyživovacej povinnosti matky, zmenil ho vo výrokoch III., IV. a V. tak, že vyhovel matke na rozšírenie jej styku s maloletou na obdobie veľkonočných sviatkov s tým, že tento sa bude realizovať v mieste, kde maloletá navštevuje školu, kde si bude matka povinná maloletú od otca aj prevziať a po realizácii styku ju otcovi odovzdať a kde bude otec povinný maloletú na účely realizácie styku odovzdať a po jeho realizácii si ju od matky prevziať.

43. O nároku na náhradu trov konania bolo rozhodnuté v zmysle § 262 ods. 1 CSP s použitím generálnej klauzuly zakotvenej v § 52 CMP tak, že žiaden z účastníkov nemá nárok na náhradu trov konania, keď žiadne okolnosti odôvodňujúce uplatnenie moderačného práva súdu v zmysle § 55 CMP v konaní nevyšli najavo.

44. Tento rozsudok bol prijatý pomerom hlasov 3 : 0, čiže jednomyseľne (§ 3 ods. 10 posledná veta zákona č. 757/2004 Z.z. o súdoch v znení neskorších zmien a doplnení).

Poučenie:

Proti rozhodnutiu odvolacieho súdu je prípustné dovolanie, ak to zákon pripúšťa (§ 419 C.s.p.).

Dovolanie je prípustné proti každému rozhodnutiu odvolacieho súdu vo veci samej alebo ktorým sa konanie končí, ak

- a) sa rozhodlo vo veci, ktorá nepatrí do právomoci súdov,
- b) ten, kto v konaní vystupoval ako strana, nemal procesnú subjektivitu,
- c) strana nemala spôsobilosť samostatne konať pred súdom v plnom rozsahu a nekonal za ňu zákonný zástupca alebo procesný opatrovník,
- d) v tej istej veci sa už prv právoplatne rozhodlo alebo v tej istej veci sa už prv začalo konanie,
- e) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd, alebo
- f) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces (§ 420 C.s.p.).

Dovolanie je podľa § 421 C.s.p. prípustné proti rozhodnutiu odvolacieho súdu, ktorým sa potvrdilo alebo zmenilo rozhodnutie súdu prvej inštancie, ak rozhodnutie odvolacieho súdu záviselo od vyriešenia právnej otázky,

- a) pri, ktorej riešení sa odvolací súd odklonil od ustálenej rozhodovacej praxe dovolacieho súdu,
- b) ktorá v rozhodovacej praxi dovolacieho súdu ešte nebola vyriešená alebo
- c) je dovolacím súdom rozhodovaná rozdielne (§ 421 ods. 1 C.s.p.).

Dovolanie v prípadoch uvedených v odseku 1 nie je prípustné, ak odvolací súd rozhodol o odvolaní proti uzneseniu podľa § 357 písm. a) až n) (§ 421 ods. 2 C.s.p.).

Dovolanie podľa § 421 ods. 1 nie je prípustné, ak

- a) napadnutý výrok odvolacieho súdu o peňažnom plnení neprevyšuje desaťnásobok minimálnej mzdy; na príslušenstvo sa neprihliada,
- b) napadnutý výrok odvolacieho súdu o peňažnom plnení v sporoch s ochranou slabšej strany neprevyšuje dvojnásobok minimálnej mzdy; na príslušenstvo sa neprihliada,
- c) je predmetom dovolacieho konania len príslušenstvom pohľadávky a výška príslušenstva v čase začatia dovolacieho konania neprevyšuje sumu podľa písmen a) a b) (§ 422 ods. 1 C.s.p.).

Na určenie výšky minimálnej mzdy v prípadoch uvedených v odseku 1 je rozhodujúci deň podania žaloby na súde prvej inštancie (§ 422 ods. 2 C.s.p.).

Dovolanie len proti dôvodom rozhodnutia nie je prípustné (§ 423 C.s.p.).

Dovolanie môže podať strana, v ktorej neprospech bolo rozhodnutie vydané (§ 424 C.s.p.).

Dovolanie môže podať intervenient, ak spolu so stranou, na ktorej vystupoval, tvoril nerozlučné spoločenstvo podľa § 77 (§ 425 C.s.p.).

Prokurátor môže podať dovolanie, ak sa konanie začalo jeho žalobou alebo, ak do konania vstúpil (§ 426 C.s.p.).

Dovolanie sa podáva v lehote dvoch mesiacov od doručenia rozhodnutia odvolacieho súdu oprávnenému subjektu na súde, ktorý rozhodoval v prvej inštancii. Ak bolo vydané opravné uznesenie, lehota plyní znovu od doručenia opravného uznesenia len v rozsahu vykonanej opravy (§ 427 ods. 1 C.s.p.).

Dovolanie je podané včas aj vtedy, ak bolo v lehote podané na príslušnom odvolacom alebo dovolacom súde (§ 427 ods. 2 C.s.p.).

V dovolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa toto rozhodnutie napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (dovolacie dôvody) a čoho sa dovolateľ domáha (dovolací návrh) (§ 428 C.s.p.).

Dovolateľ musí byť v dovolacom konaní zastúpený advokátom. Dovolanie a iné podania dovolateľa musia byť spísané advokátom (§ 429 ods. 1).

Povinnosť podľa ods. 1 neplatí, ak je

- a) dovolateľom fyzická osoba, ktorá má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa,
- b) dovolateľom právnická osoba a jej zamestnanec alebo člen, ktorý za ňu koná má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa,
- c) dovolateľ v sporoch s ochranou slabšej strany podľa druhej hlavy tretej časti tohto zákona zastúpený osobou založenou alebo zriadenou na ochranu spotrebiteľa, osobou oprávnenou na zastupovanie podľa

predpisov o rovnakom zaobchádzaní a o ochrane pred diskrimináciou alebo odborovou organizáciou a ak ich zamestnanec alebo člen, ktorý za ne koná má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa (§ 429 ods. 2 C.s.p.).

Rozsah, v akom sa rozhodnutie napáda, môže dovolateľ rozšíriť len do uplynutia lehoty na podanie dovolania (§ 430 C.s.p.).

Dovolanie prípustné podľa § 420 možno odôvodniť iba tým, že v konaní došlo k vade uvedenej v tomto ustanovení (§ 431 ods. 1 C.s.p.).

Dovolací dôvod sa vymedzí tak, že dovolateľ uvedie, v čom spočíva táto vada (§ 431 ods. 2 C.s.p.).

Dovolanie prípustné podľa § 421 možno odôvodniť iba tým, že rozhodnutie spočíva v nesprávnom právnom posúdení veci (§ 432 ods. 1 C.s.p.).

Dovolací dôvod sa vymedzí tak, že dovolateľ uvedie právne posúdenie veci, ktoré pokladá za nesprávne, a uvedie, v čom spočíva nesprávnosť tohto právneho posúdenia (§ 432 ods. 2 C.s.p.).

Dovolací dôvod nemožno vymedziť tak, že dovolateľ poukáže na svoje podania pred súdom prvej inštancie alebo pred odvolacím súdom (§ 433 C.s.p.).

Dovolacie dôvody možno meniť a dopĺňať len do uplynutia lehoty na podanie dovolania (§ 434 C.s.p.).

V dovolaní nemožno uplatňovať nové prostriedky procesného útoku a prostriedky procesnej obrany okrem skutočností a dôkazov na preukázanie prípustnosti a včasnosti podaného dovolania (§ 435 C.s.p.).